

NVE
Postboks 5091, Majorstuen
0301 Oslo

01.09.2026

Supplerende høringsuttalelse til NVE vedrørende Statkraft Energi AS sin konsesjonssøknad på oppgradering av Aura kraftverk (Aura II)

Saksnr.: 202511633

Sunndal fjellstyre og Eresfjord og Vistdal fjellstyre deltok på befaringen i regi av NVE i forbindelse med behandling av Statkrafts søknad om nytt Aura II. Viser til befaringen og informasjonen som ble gitt om muligheten til å komme med supplerende høringsuttalelser.

Vi vil med dette understreke at den tidligere innsendte høringsuttalelsen er like gjeldende, og at denne supplerende teksten på ingen måte skal underminere viktigheten av konkrete tiltak og krav som var spilt inn i først runde.

Med denne uttalelsen ønsker fjellstyrene å understreke det de anser som de viktigste punktene, kommentere Statkrafts kommentar til høringsuttalelsene som ble gitt, samt kreve oppfølging og utredning av et flere punkter som har tilkommet i etterkant.

Listen er ikke oppsatt i kronologisk rekkefølge vedrørende viktighet, men er en liste med momenter som NVE må ta stilling til.

Supplerende høringsuttalelse:

1. Fjellstyrene krever at Aura II blir vurdert ut fra totalbelastningen kraftutbyggingen har hatt siden oppstart på 1950-tallet.

Statkraft skriver i sin kommentar til høringsuttalelsene at de «..erkjenner at Aura-reguleringen har hatt en betydelig påvirkning på villreinområdet, men mener utfordringene for villreinområdet også knytter seg til andre vesentlige påvirkninger». Fjellstyrene krever en utdypning på hva Statkraft anser som «andre vesentlige påvirkninger» som kan ha bidratt til å dele villreinstammen i to.

Statkraft skriver videre i sin kommentar til høringsuttalelsene at «Tiltakene i Breimega og Ytre Seljefonnbekken er vurdert å være vedlikehold av anlegg i gjeldende konsesjon». Eresfjord og Vistdal Fjellstyre fikk ved en tilfældighet høre om disse tiltenkte planene etter en høringsfrist hadde gått ut. Fjellstyret sendte inn høringsuttalelse til NVE på dette prosjektet 28.05.2024, men har enda ikke fått noe svar på denne. Siden kan det virke som om søknaden har blitt trukket og Statkraft har innsett at de kan kalle det for «vedlikehold» for å unngå «komplikasjoner».

Fjellstyrene krever videre at NVE opplyser om hvor saken står, og at tiltakene i Takrenna blir sett i sammenheng med Aura II - for å kunne vurdere samlet belastning.

2. Opphold av anleggsarbeid under kalvingstiden og finansiering av ekstra oppsyn før, under og etter anleggstiden, herunder jakt og fiskeoppsyn.

Under befaringen gav Statkraft inntrykk av at anleggsarbeidene er nært kalvingsområdene for villreinen. Fjellstyrene understreker at anleggsarbeidene vil ha påvirkning på villreinen. Omfattende

sprengningsarbeid og tungtransport ved Reinsvatnet må unngås i kalvingstiden april-juni. I tillegg krever fjellstyrene at utbygger holder god dialog med og finansierer fjelloppsynet før under og etter anleggstiden.

3. Utredning av isforholdene/krysningsforhold vinterstid på Osbumagasinet, og Aursjømagasinet.

Statkraft skriver i sin kommentar til høringsuttalelsene at riving av Osbu kraftverk «..vil bedre isforholdene på Holbuvatnet slik at det blir lettere for rein å passere vinterstid». Innlegg fra Jan-Henning L'Abée-Lund som stilte som representant fra Norske Lakseelver på befaringen, påpeker at det motsatte kan skje ved effektkjøringer. Under følger tanker og beregninger han har gjort:

«Området rundt Osbumagasinet ble på befaringen påpekt som svært viktig potensielt trekk for villreinen mellom et øst- og vestsiden av Aursjøen. I denne sammenheng er ervervet kunnskap om villreinsens trekk over islagte vann og reguleringsmagasiner av stor interesse. Det er dokumentert at sannsynligheten for at villrein skal krysse et islagt reguleringsmagasin er ca. 2 % og vesentlig lavere enn for et ordinært islagt vann. Med direkte inntak i Osbumagasinet vil en turbin på 110 m³/s og en periodevis anslått brukstid av Statkraft på 10-16 t, vil det tappe betydelige vannmengder ut fra magasinet. Osbumagasinet har et areal på ca. 10 km² på HRV. Gitt at turbinen driftes på full i 10 t og tilsiget settes lik slukevenen på Osbu kraftverk (46 m³/s), vil vannstanden synke ca. 0,25 m når utgangspunktet er på HRV. Ved lavere utgangspunkt vil vannstandsendringen bli større. Under oppfyllingen vil vannet sige opp på isen pga. oppsprekningen langs land og gjøre Osbumagasinet mindre fremkommelig. Det er derfor grunn til å tro at fremtidig kryssingen av Osbumagasinet vil bli forverret med Aura II.

Siden utnyttelsen av vannressursene blir vesentlig endret i et eventuelt nytt Aura II, ville det vært naturlig at denne problemstillingen hadde vært utredet.»

Det vil si at det kan bli vanskeligere for reinen og krysse Aursjødammen og Osbumagasinet. Holbudammen kan bli enklere å krysse, men om utbyggingen fører til ytterligere utfordringer for å krysse de store vannmagasinene, må det iverksettes tiltak som bedrer forholdene i de nevnte magasin.

4. Reetablering av trekkpassasje mellom Øst- og veststammen nedstrøms Osbudammen.

Statkraft appellerer flere ganger i sine taler med at det er nå de har muligheten til å oppgradere og forsyne landet med sårt tiltrengt strøm. Fjellstyrene protesterer ikke på det. Det stilles derimot spørsmål ved at Statkraft fortsatt vinner frem med sine utbygginger med en strategi som er totalt utdatert i forhold til kunnskapsgrunnlaget vi sitter med i dag. Fjellstyrene krever at konsesjonær blir pålagt å gjennomføre avbøtende tiltak for å gjenopprette villreintrekk mellom øst- og veststammen. De kan ikke lenger lene seg på uttrykk som «avveining av kostnader og forventet effekt av tiltaket».

I sin kommentar vedrørende høringsuttalelsenes krav til reetablering av gammelt villreintrekk understreker Statkraft «...at disse tiltakene vil ha en betydelig kostnad som må avveies mot nytten av å gjennomføre de». Hvem er det som avgjør nytten?

De skriver videre at «Det er ikke hensiktsmessig å bruke betydelig midler for å tilrettelegge for et villreintrekk dersom menneskelig ferdsel/forstyrrelser i området uansett hindrer at trekkpassasjen blir tatt i bruk av villrein».

Hele poenget med reetableringen er å unngå at det blir menneskelig ferdsel i området. Derfor er tunnelen en vital del av hele prosjektet. Fra befaringen med NVE kunne ikke selve Aursjøvegen med all dens trafikk sees fra kraftverket ved Osbudammen. Hadde stoppet vært ved Statkrafts brakke

midt mellom veien og kraftverket, ville deltakerne og NVE's representanter kunne sett en bil passere omtrent hvert 6.minutt. Da er ikke syklistene og motorsyklistene inkludert.

Statkraft holdt et møte og en befaring med noen få utvalgte av villreininteressene på området i juni. Befaringen var mildt sagt skuffende. I planene til Aura II skal det bores over 20 km med tunnel gjennom fjellene, det at Statkraft tilsynelatende ikke vurderer tunnel på 1-2km som et reelt alternativ er sterkt kritikkverdig.

La oss komplettere Statkrafts uttrykk; Det er nå de har muligheten til å oppgradere og forsyne landet med sårt tiltrengt strøm og det er NÅ de har mulighet til å bøte på gamle skader de har forårsaket og sørge for sårt tiltrengt ro for villreinen.

5. Statkraft må pålegges å samarbeide med Statnett for tilrettelegging for kabling av linjer v.h.a. tunnelmasser.

I sin kommentar til Statnetts uttalelse skriver Statkraft at de «..viser til pågående koordinering med Statnett om en rekke forhold på Hårstad, blant annet samarbeid om arealbruk, grunnerverv og anleggsgjennomføring». Statnett ønsker blant annet å bruke overskuddsmasser fra planlagte tunneler for heving av stasjonstomt. Samarbeidet argumenteres med at det vil gi «store miljø- og kostnadsgevinster».

Fjellstyrene krever at tilsvarende samarbeid blir pålagt Statkraft i forbindelse med tilrettelegging av kabling av linjer i grunn, da spesielt over Torbuhalsen, og andre kjente trekkområder.

Tunnel gjennom Torbuhalsen må også vurderes ved gjenbruk av masser.

6. Mangelfull konsekvensutredning vedrørende fuglelivet.

Fjellstyrene krever at det foretas en grundig utredning i forhold til konsekvenser Aura II vil ha for fuglelivet. Med to formiddager, oppsummert med totalt 4 timer i felt sier det seg selv at kunnskapsgrunnlaget blir alt for snevert.

7. Minstevannføring i Aura.

Fjellstyrene viser til flere høringsuttalelser om kravene som er satt til Statkraft vedrørende minstevannføring til Aura og setter med dette også krav om minstevannføring. Elvestrekningen rett nedenfor demningen på Eresfjord og Vistdal statsallmenning gav i sin tid godt fiske.

8. En fast økonomisk kompensasjon må legges inn i konsesjonsvilkårene.

Som svar på høringsuttalelser hvor det bes om økte økonomiske midler for kompenserende tiltak for villreinen, for eksempel for reetablering av trekk-korridorer, overvåking og forskning- skriver Statkraft at de «..viser til vilkårsrevisjonen for Aura-reguleringen der kompensasjon for de ulempene dagens regulering har påført villreinstammen ble vurdert og innbetaling til villreinfond ble pålagt».

Fjellstyrene understreker at kompensasjonen på 10 millioner kroner for forringelsen av Europas siste opprinnelige og genetisk intakte stamme av vill fjellrein er en dråpe i havet i forhold til konsekvensene utbyggingene har hatt - og vil ha i all overskuelig fremtid. Det ble dessuten nylig kjent at disse midlene inngikk i et nasjonalt villreinfond, kalt Statens villreinfond. Med det åpnet det for at de øremerkede midlene som var satt av til Snøhettareinen etter Aura-revisjonen, nå også kan bli fordelt i andre villreinområder.

De 10 millionene er ikke inflasjonsjustert og har tapt seg nærmere 30% i verdi siden revisjonsvedtaket. Det er heller ikke kompensert for nærmere 2 millioner i tapte renter. Disse verdiene har dermed tilfalt Statkraft i samme periode.

Statkraft viser altså til dette når de argumenterer for hvorfor de fraskriver seg ansvar for økonomisk kompensasjon for hva Aura II vil ha av konsekvenser for villreinen.

Samtidig viser de til at «...*det er lagt inn flere tiltak for å bedre forholdene til villrein samt at ytterligere tiltak vil bli vurdert*». På befaringen Statkraft holdt for de få utvalgte villreininteressene i juni ble de forespurt hva de anslår at en tunnel ved den foreslåtte trekkpassasjen for villrein vil koste. Svaret var 50-200 millioner kroner. Det sier seg selv at Statkraft må pålegges et betydelig større økonomisk ansvar ved utbyggingen av Aura II.

9. Tunnellinnslag og massedeponi i Gaudalen.

Fjellstyrene vil gå i mot, et nytt åpent inngrep i villreinområdet i Gaudalen, og krever at NVE pålegger Statkraft å finne alternative løsninger. Det er akkurat denne bit-for-bit utbyggingen som svekker villreinenes levekår ikke bare i Snøhetta, men også alle andre steder.

10. Utredning og tiltak for hensyn til fauna rundt anleggsområder.

Fjellstyrene krever at hensynet til fauna rundt anleggsområdene blir ivaretatt. Da spesielt at tiltak mot anleggsstøv- og støy blir iverksatt.

11. Fjellstyrene støtter Molde kommunes krav om tilleggsbefaring.

Fjellstyrene stiller seg bak Molde kommunes krav om at en tilleggsbefaring må gjennomføres. På samme tur kan NVE gjøre seg kjent med området hvor Statkrafts *vedlikeholdsarbeid* i forbindelse med tidligere nevnte Ytste Seljefonnbekken og Breimegå skal utføres. Begge inntakene ligger i viktige bruksområder for villreinen. Inntaket ved Breimegå er i tillegg utpekt som ei særdeles viktig trekkroute. Fjellstyrene kan ikke få poengtert det nok at helhetsbildet og totalbelastningen må synliggjøres, det er særlig viktig for NVE som skal ta vurderingene på best mulig grunnlag.

Det hjelper lite å slukke en synlig brann, når hele bakken ulmer.